

FATİH REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

TANITIM KİTAPÇIĞI

• RAM Nedir?

- RAM'lardan Nasıl Yararlanılır?
- Özel Eğitime İhtiyacı Olan Bireyin Ne Yapması Gerekliyor?
- ÇÖZGER Nedir?
- Destek Eğitimi Nedir?
- RAM'a Nasıl Başvurulur?
- Destek Eğitim Odası Nedir?

Süleymaniye Mah. Prof. Yaşar Doğanay Sok. No:3
Fatih/İstanbul

02125338609
02125338688

@fatihram34

RAM (REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ) NEDİR?

- Çocuğunuzla ilgili özel eğitim (zihinsel yetersizlik, özel öğrenme güçlüğü, otizm, görme kaybı, işitme kaybı, bedensel yetersizlik vb.) veya rehberlik ve psikolojik danışmanlık konularında yardıma ihtiyaç duyulduğunda başvurulabilecek Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi kurumlardır.
- Rehberlik ve Araştırma merkezlerinde, Rehberlik ve Psikolojik Danışma ve Özel Eğitim Hizmetleri bölümleri bulunur.
- Rehberlik ve araştırma merkezlerinin tarama, inceleme, tespit, teşhis, öğrenci tanıma gibi çalışmalarında kullanabilecekleri çeşitli yetenek, zekâ ve standart başarı testleri; kişilik, tutum, meslekî ve akademik benlik, gelişim, öğrenci davranışlarını değerlendirme gibi ölçekler; ilgi envanterleri, problem tarama envanterleri, kontrol listeleri, anketler ve benzeri ölçme araçları bulunur.

RAM'lardan Nasıl Yararlanabilirim?

- Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinin hizmetlerinden şahsi başvuru (öğrenci ve velisi ile birlikte) yapan kişiler ya da okul veya ilgili kurum ve kuruluşlardan gönderilen öğrenciler veya bireyler yararlanabilir.

Özel Eğitime ihtiyacı olan bir çocuğum var. Ne yapmam gerekiyor?

- Yetersizlikten etkilenmiş bir çocuğunuz varsa veya böyle birşeyden şüpheleniyorsanız öncelikle okula gidiyorsa okulunda bulunan rehberlik servisine başvurmanız faydalı olacaktır. Yapılan ilk inceleme ve görüşmeden sonra EĞİTSEL DEĞERLENDİRME İSTEĞİ FORMU rehber öğretmen tarafından doldurulduktan sonra çocuğunuz, Rehberlik ve Araştırma Merkezi'ne yönlendirmesi yapılacaktır.

Rehberlik ve Araştırma Merkezi'nde yapılan görüşme sonucunda ocuğumun bir yetersizlikten etkilendiği tespit edildi. Őimdi ne yapmalıyım?

-Rehberlik ve Araştırma Merkezi ocuğun yetersizlik türüne uygun olan, devlet bünyesinde olan bir özel eğitim kurumuna yönlendirmesini yapacaktır. Bunun yanında bu eğitime destek olarak hizmet veren zel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezleri bulunmaktadır.

Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezleri'nden Nasıl Faydalanabilirim?

-Bu merkezlerden eğitim alabilmek için 'ocuk psikiyatrisi' bölümü olan bir devlet hastanesinden alınmiş ÇOCUKLAR İÇİN ÖZEL GEREKSİNİM SAğLIK KURULU RAPORU(ÇÖZGER) ve eğer okul çağında okula devam eden öğrenciler için rehber ğretmenin MEBBİS ten gönderdiği eğitsel değerlendirme isteği formu ile birlikte Rehberlik ve Araştırma Merkezi'ne başvurmaları gerekmektedir. Rehberlik ve Araştırma Merkezinde bu rapora uygun olarak gerekli inceleme ve değerlendirmelerden sonra eğitim alabilmesi için destek eğitim raporu düzenlemektedir.

ÇOCUKLAR İÇİN ÖZEL GEREKSİNİM RAPORU (ÇÖZGER) NEDİR?

-ÇÖZGER, ocuklar için özel gereksinim raporunun kısaltması/çocuğun özel gereksinimlerini belirten bir belgedir. Bireyin durumunu ve bu durumunun getirdiği ihtiyaçları göz önüne alarak değerlendirme yapan bir düzenlemedir.

Yönetmeliğe göre bireylere (Sadece çocuk / 18 yaş altı) artık “Sağlık Kurulu Raporu” değil “ÇÖZGER” verilecektir.

-Bu rapor ile amaç, çocukların sağlık, eğitim, rehabilitasyon, sosyal, ekonomik haklardan ve hizmetlerden yararlanmasını sağlamaktır.

-Bu yönetmelik” Engel Oranı” temelli değil,” Gereksinim” temellidir. Yani çocukların hangi hizmetlere gereksinimlerinin olduğu belirtilir. Dolayısıyla çocukların gereksinim seviyesine göre rapor verilir.

Nasıl Alınır? İşlemler Nelerdir?

-ilk olarak 182’den (telefon) hastanenin sağlık kuruluna randevu almanız gerekir.

Rapor Süresi Nasıldır? Neye göre olur?

Bu süre belirlenen sürekli veya süreli ibaresine göre değişir. Ve raporda mutlaka geçerlilik süresi ibaresi vardır.

Önemli Not: ÇÖZGER sürekli olarak belirtilse bile, çocuk 18 yaşını doldurduğunda, rapor süresi biter yani geçersiz olur.

DESTEK EĞİTİM NEDİR?

Bireyin bağlı bulunduğu Rehberlik ve Araştırma Merkezi (RAM) tarafından yapılan değerlendirme sonucunda, özel eğitime ihtiyaç duyan bireylere yönelik, çıkarılan rapor doğrultusunda Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezlerince verilen eğitime “Destek Eğitim” denir.

Destek Eğitim Süresi Ne Kadardır?

-Destek eğitim raporu 1 ay ile 12 ay arasında düzenlenebilmektedir. Düzenlenen rapor "Bireysel Destek Eğitim" için düzenlenmişse aylık 8 saat, "Bireysel ve Grup Destek Eğitim" için düzenlenmişse aylık 12 saat eğitim süresini kapsamaktadır.

Destek Eğitim Raporunu Teslim Aldıktan Sonra Ne Yapılacak?

-Destek Eğitim Raporu teslim alındıktan sonra veli; çocuğu için istediğı Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezine başvurarak, ücretsiz eğitim sürecinden faydalanmaya başlayabilmektedir.

RAM'a Nasıl Başvurulur?

-İlk defa destek eğitim hizmetlerinden faydalanacak olan bireyler için veli, bağı bulunduğu Rehberlik ve Araştırma Merkezine başvurarak randevu almalıdır. Randevuya gelirken incelemesi yapılacak bireyle birlikte ya devlet hastanelerinden ya da devlet üniversitesi tıp fakültelerinin birinden alınmış engelli sağılık kurulu raporu da getirilmelidir. Ayrıca incelemesi yapılacak birey okula gidiyorsa okul tarafından hazırlanan "Eğitsel Değerlendirme İsteğı Formu" da randevuya getirilmelidir. Rehberlik ve Araştırma Merkezi bünyesinde kurulan, özel eğitim değerlendirme kurulunca uygun görülen ve rapor düzenlenen birey, aldığı raporla birlikte destek eğitim hizmetlerinden faydalanmaya başlayabilmektedir.

Destek Eğitim Raporunu Yenilemek İçin Ne Yapmak Gerekir?

-İncelemesi yapılacak birey rapor yenileme işlemi için gelecekte, Rehberlik ve Araştırma Merkezine başvurarak veya internet üzerinden "RAMDEVU" sistemini kullanarak kendisi randevu alabilmektedir. Randevuya gelirken incelemesi yapılacak bireyle birlikte; hastane raporu, eğitim gördüğü özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi tarafından düzenlenen "Dönem Sonu Bireysel Performans Değerlendirme Formu" ve birey okula gidiyorsa okul tarafından düzenlenecek "Bireysel Gelişim Formu" gerekmektedir.

Destek Eğitim Raporlarının Süresi Ne Kadardır?

-Destek eğitim raporları 1 ay ile 12 ay arasında sürelerle düzenlenebilmektedir. Düzenlenen raporun süresi dolduğunda yeniden RAM'a başvurmak gerekmektedir.

Destek Eğitim Raporunu Teslim Aldıktan Sonra Ne Yapılacak?

-Destek Eğitim Raporu teslim alındıktan sonra veli; çocuğu için istediği Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezine başvurarak, ücretsiz eğitim sürecinden faydalanmaya başlayabilmektedir.

Destek Eğitim Odası Nedir?

-"Destek Eğitim Odası", okul ve kurumlarda, kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamaları kapsamında yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte aynı sınıfta eğitimlerine devam eden özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin sunulan eğitim hizmetlerinden en üst düzeyde yararlanmaları amacıyla özel araç-gereçler ile eğitim materyalleri sağlanarak oluşturulmuş eğitim ortamlarıdır.

Destek Eğitim Odası Açmak Zorunlu Mudur?

-Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamaları kapsamında yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte aynı sınıfta eğitimlerine devam eden özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler ile özel yetenekli öğrencilerin öğrenim gördüğü okul ve kurumlarda "Destek Eğitim Odası" açılması zorunludur.

-Destek eğitim odasında verilen destek eğitim hizmetleri okulun veya kurumun ders saatleri içinde yapılır. Destek eğitim odasında öncelikli olarak öğrencinin kayıtlı olduğu sınıfta o ders saatinde okutulan derse ilişkin eğitim verilir. Ancak; destek eğitim odasından yararlanacak özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için hazırlanan program doğrultusunda öğrencinin kayıtlı olduğu sınıfta o ders saatinde okutulan dersten farklı bir ders, haftalık ders çizelgesinde yer alan ders saatleri tamamlanmak kaydı ile verilebilir

RESMİ TEDBİR NEDİR?

-Eğitsel değerlendirme ve tanılama sonucuna göre bireyin tüm gelişim alanındaki özellikleri akademik disiplin alanındaki yeterlilikleri ve eğitim ihtiyaçları belirlenerek en az sınırlandırılmış eğitim ortamına yerleştirilmesine Resmi Tedbir denir.

-Resmi tedbir kararı RAM tarafından hazırlanarak her kademe değişikliğinde yani anasınıfına başlarken, ilkokula başlarken, ortaokula başlarken ve liseye başlarken yenilenmesi gerekir. Aksi takdirde e-okul sisteminde kademe uyumsuzluğu görünür.

Resmi Tedbir Türleri Nelerdir?

1- Kaynaştırma/Bütünleştirme

Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin eğitimlerini, destek eğitim hizmetleri de sağlanarak yetersizliği olmayan akranları ile birlikte resmî ve özel; okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise ve yaygın eğitim kurumlarında sürdürmeleri esasına dayanan özel eğitim uygulamalarıdır.

-Kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden öğrenciler, yetersizliği olmayan akranlarıyla aynı sınıfta eğitim gördüklerinden kayıtlı buldukları okulda uygulanan eğitim programını takip ederler.

2- Özel Eğitim Sınıfı

Okul ve kurumlarda, durumları ayrı bir sınıfta eğitim görmeyi gerektiren özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için yetersizlik türü, eğitim performansları ve özellikleri göz önünde bulundurularak, özel araç- gereçler ile eğitim materyalleri sağlanarak oluşturulmuş sınıflardır.

Not: İlkokul kademesinde; görme, işitme, zihinsel yetersizliği ya da otizmi olan öğrenciler için yetersizlik türü ve derecesine göre özel eğitim sınıfı açılabilir. Ortaokul ve lise kademesinde; zihinsel yetersizliği ya da otizmi olan öğrenciler için yetersizlik türü ve derecesine göre bu kademelerde özel eğitim sınıfı açılabilmesi söz konusu iken görme veya işitme yetersizliği olan öğrenciler için özel eğitim sınıfı açılmaz.

Özel Eğitim Sınıfında Öğrenim Gören Öğrencilerin Başarı Değerlendirmesi Nasıl Yapılır?

-Bu sınıflara devam eden öğrenciler başarısız notla değerlendirilmez. Öğrencilerin başarıları ise dört ayrı notla aşağıdaki şekilde değerlendirilir.

DERECE RAKAM İLE PUANLAMA:

Pekiyi 85-100

İyi 70-84

Orta 55-69

Geçer 0-54

»» ÖzeJ Eğitim Sınıflarında öğretmen Ve öğrenci Sayıları Nasıldır?

EĞİTİM KADEMESİ	ENGEL TÜRÜ	ÖĞRENCİ SAYISI	ÖĞRETMEN SAYISI
Okul Öncesi	Görme-işitme	10	1 Okul Öncesi öğretmeni 1 özel Eğitim öğretmeni
	Hafif Düzeyde Zihinsel Engelli	10	
	Otizm	4	
	Orta-Ağır Zihinsel Engelli	6	
İlkokul	Görme-işitme	10	1 özel Eğitim Öğretmeni
	Hafif Düzeyde Zihinsel Engelli	10	2 özel Eğitim öğretmeni
	Otizm	4	2 özel Eğitim öğretmeni
	Orta-Ağır Zihinsel Engelli	6	2 özel Eğitim öğretmeni
Ortaokul	Hafif Düzeyde Zihinsel Engelli	10	2 özel Eğitim Öğretmeni
	Otizm	4	2 özel Eğitim öğretmeni
	Orta-Ağır Zihinsel Engelli	6	2 özel Eğitim öğretmeni
Orta öğretim	Hafif Düzeyde Zihinsel Engelli	10	1 özel Eğitim öğretmeni
	Orta-Ağır Zihinsel Engelli	10	2 özel Eğitim Öğretmeni
	Otizm	10	2 özel Eğitim öğretmeni

3- Özel Eğitim Okulu

-Özel Eğitim Okulu Özel eğitim ihtiyacı olan bireyler, eğitimlerini öncelikle yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte kaynaştırma yoluyla sürdürmeleri esas olmakla birlikte, bu bireyler için Bakanlıkça her tür ve kademedede açılan örgün ve yaygın özel eğitim okul/kurumlarına yönlendirilebilir.

Hafif Düzeyde Zihinsel Yetersizlik	Okul Öncesi	İlkokul/Ortaokul	Lise
	Tanılanınca Okul öncesi Eğitim Zorunludur.	Tam Zamanlı Kaynaştırma ya da özel Eğitim Sınıfı	Tam Zamanlı Kaynaştırma, özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi veya Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi özel Eğitim Sınıfı
	Lise Eğitim Uygulama Merkezi III. Kademe		
Orta-Ağır Düzeyde Zihinsel Yetersizlik	Okul Öncesi	İlkokul/Ortaokul	
	Tanılanınca Okul Öncesi Eğitim Zorunludur.	özel Eğitim Uygulama Merkezi 1. ve II. Kademe ya da özel Eğitim Sınıfı	

4- Evde Eğitim

-Okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise çağındaki özel eğitim ihtiyacı olan bireylerden eğitim ve öğretim kurumlarından doğrudan yararlanamayacak durumda olanlara evde eğitim hizmeti kararı önerilir. Bireyin en az 4 ay süreyle örgün eğitim kurumundan doğrudan yararlanmasının mümkün olmadığı ya da yararlanması halinde olumsuz sonuçlar doğuracağını belirten durum bildirir sağlık raporuna istinaden “ev ortamı durum tespit ve değerlendirme formu” ve “veli sözleşmesi” düzenlenerek evde eğitim kararı çıkartılır. Evde eğitim hizmetlerinde öğrencinin eğitim ihtiyaçları ile takip edecekleri eğitim programı esas alınarak görevlendirilen öğretmen tarafından evde eğitim hizmeti sunulur.

Not: Mesleki ve teknik eğitim programlarının uygulandığı okullarda kayıtlı olan öğrencilerden sadece 9 uncu sınıf öğrencileri için evde eğitim hizmeti sunulur.

ENGEL TÜRLERİNİN FAYDALANABİLECEĞİ OKULLAR NERELEDİR?

Hafif Düzeyde Zihinsel Yetersizlik

- Kaynaştırma-Bütünleştirme
- Özel Eğitim Sınıfı (Hafif Zihinsel)
- Özel Eğitim Okulları

Orta/Ağır Düzeyde Zihinsel Yetersizlik

- Özel Eğitim Sınıfı (Orta/Ağır Zihinsel)
- Özel Eğitim Uygulama Okulları

Hafif Düzeyde Otizm Spektrum Bozukluğu

- Kaynaştırma-Bütünleştirme
- Özel Eğitim Sınıfı (Hafif Otizm)
- Özel eğitim okulları

Orta/Ağır Düzeyde Otizm Spektrum Bozukluğu

- Özel Eğitim Sınıfı(Orta/Ağır Otizm)
- Özel Eğitim Uygulama Okulları

İŖitme Yetersizliği

- KaynaŖtırma-BütünleŖtirme
- İŖitme Engelliler Okulu
- Özel Eğitim Sınıfı (İŖitme)

Görme Yetersizliği

- KaynaŖtırma-BütünleŖtirme
- Görme Engelliler Okulu
- Özel Eğitim Sınıfı (Görme)

Bedensel Yetersizlik

- KaynaŖtırma-BütünleŖtirme
- Evde Eğitim

Dil ve KonuŖma Güçlüğü

- KaynaŖtırma-BütünleŖtirme